

Finanssiala ry

VM190:00/2021VN/34181/2021

Lausuntopyyntö maksupalveluntarjoajien tiedonantovelvollisuuttakoskeväksi lainsäädännöksi

Sääntelyn mahdollinen myöhästyminen ei saa aiheuttaa seuraamuksia raportioijille

- Sääntelyn mahdollinen viivästyminen vaarantaisi oikea-aikaisen toteutuksen pankeissa.
- Kattavan raportoinnin rakentaminen ja ylläpitäminen aiheuttaa kuluja pankeille. Onkin toivottavaa, että tällä investoinnilla voidaan helpottaa pankeille Verohallinnon vertailutietotarkistuksista aiheutuvaa hallinnollista taakka.
- EU-valtioihin kuuluvien kolmansien alueiden osalta kaipaisimme selvennystä esityksen perustelutekstiin.

1 Yleiset huomiot esityksestä

Esitys pohjautuu Euroopan unionin neuvoston 18.2.2020 hyväksymiin maksupalveluntarjoajien tiedonantovelvollisuutta koskevaan direktiiviin ja hallinnollista yhteistyötä koskevan asetuksen; neuvoston direktiivi (EU) 2020/284 direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta tiettyjen maksupalveluntarjoajia koskevien vaatimusten käyttöön ottamiseksi, sekä neuvoston asetukseen (EU) 2020/283 asetuksen (EU) N:o 904/2010 muuttamisesta hallinnollisen yhteistyön lujittamista koskevien toimenpiteiden osalta alv-petosten torjumiseksi.

Esitys on käsityksemme mukaan hyvin valmisteltu ja noudattaa EU-sääntelyä. Koska sääntelyn tarkoituksena on suitsia arvonnäisäverotuksen välttämistä nimenomaan rajat ylittävissä kaupassa perustamalla koko EU:n kattava maksurekisteri, sääntelyn yhtenäisyys EU-maissa on erittäin tärkeää.

Kattavan raportoinnin rakentaminen ja ylläpitäminen aiheuttaa kuluja maksupalveluntarjoajille. CESOP-rekisterin myötä verottaja saa käyttöönsä erittäin laajat tiedot suomalaisissa pankeissa olevien pankkitilien ja Suomessa myönnettyjen maksukorttien rajat ylittävistä maksutapahtumista. Onkin toivottavaa, että tällä investoinnilla voidaan helpottaa pankeille Verohallinnon vertailutietotarkistuksista aiheutuvaa hallinnollista taakka.

2 Sääntelyn viivästyisestä aiheutuvat seuraamukset

Haluamme kiinnittää huomiota siihen, että sääntelyn pohjana olevat EU-säännökset on hyväksytty jo vuoden 2020 alussa, eli lähes kaksi vuotta sitten. Vaikka sääntely antaa kotimaiselle täytäntöönpanolle aikaa peräti 31.12.2023 saakka, tulisi sääntely saada voimaan mahdollisimman nopeasti, jotta raportointivelvolliset ehtisivät saada raportointisovelluksensa valmiiksi ja raportointi voitaisiin aloittaa sääntelyn edellyttämässä aikataulussa.

Raportoinnin rakentaminen voidaan aloittaa vasta sitten, kun sääntelyn lopullinen sisältö on varmistunut. Rakentamista varten maksupalveluntarjoajat tarvitsevat myös tarkempaa ohjeistusta esim. tiedostomuodoista ja tarvittavista sisältötarkistuksista raportoinnin vastaanottajalta eli Verohallinnolta. Myös testaukselle on varattava

riittävä aika. Verohallinnon mandaatti ohjeistuksen antamiseen on riippuvainen uuden sääntelyn vahvistamisesta.

Sääntely tulisikin saada voimaan viimeistään vuoden 2023 alussa, jotta taataan riittävä aika ohjeistuksen tarkentamiseen sekä raportoinnin rakentamiseen ja testaamiseen. Ohjeistuksen tarkentamiseen kuluva aikaa ei tule aliarvioida. Komission asettamalla asiantuntijatyöryhmällä meni 1,5 vuotta sääntelyä tarkentavan ohjeistuksen tuottamiseen ja kuten jäljempänä kohdista 3 ja 4 käy ilmi, tulkintaa vaatia vaativia kysymyksiä on edelleen ja mitä todennäköisimmin ilmenee lisää, kunhan raportoinnin rakentamistyö alkaa.

Mikäli raportoinnin rakentaminen myöhästyi, olisi Verohallinnolla mahdollisuus määrätä raportointivelvolliselle Verotusmenettelylain 22 a §:n mukainen laiminlyöntimaksu. Tällainen seuraamus olisi täysin kohtuuton, mikäli myöhästyminen johtuisi edellä kuvatulla tavalla lainsäädännön vahvistamisen myöhästymisestä.

3 EU-valtioihin kuuluvien kolmansien alueiden osalta kaivattaisiin tarkennusta

Esityksen kohdassa 4.2 on selitetty sääntelyn ulottuvuutta ns. kolmansiin alueisiin. Vaikka esitetyt johtopäätökset ovat mielestämme oikeita ja kannatettavia, esitys kaipaisi vielä jonkin verran täsmentämistä.

Sääntelyn lähtökohta on, että Suomessa toimivat maksupalveluntarjoaja raportoivat a) EU-maista saapuvat rajat ylittävät maksut ja b) kolmansiin maihin lähtevät rajat ylittävät maksut.

Kappaleen 4.2 perusteella FA on tehnyt seuraavat tulkinnat, jotka olisi hyvä vahvistaa myös ko. kappaleen tekstissä.

a) Saapuvien maksujen osalta

- 1) Jos EU-maahan kuuluvalla kolmannella alueella ei ole omaa maatunnusta, oletus on, että sieltä saapuvat maksut raportoidaan a)-kohdan mukaisesti saapuvina EU-maksuina. Jos omaa maatunnusta ei ole, maksut saapuvat ko. EU-maan IBAN:illa ja BIC:illä, jolloin on mahdotonta kohdistaa niitä muualle.
- 2) Jos erillinen maatunnus on, ko. alueelta saapuvia maksuja ei tule raportoida saapuvien maksujen mukana. (Kohdan 4.2 viimeisessä kappaleessa asia todetaan vain lähtevien maksujen kannalta). Olisi suotavaa, että esim. Verohallinto toteaisi ohjeessaan ne maatunnukset, jotka tällä perusteella jätetään raportoinnin ulkopuolelle.

b) Lähtevien maksujen osalta kappaleen 4.2 lopussa todetaan, että vaikka EU-maihin kuuluvat kolmannet alueet (kuten esim. Grönlanti) periaatteessa luetaan kolmansiksi maiksi, ei niihin lähteviä maksuja tarvitse raportoida. Näin ollen tulkitsemme, että

- 3) Jos EU-maahan kuuluvalla kolmannella alueella on erillinen maatunnus, kyseiselle maatunnukselle kohdistetut maksut voidaan jättää pois kolmansiin maihin lähtevien maksujen raportoinnista.
- 4) Jos erillistä maatunnusta ei ole, maksu tulkitaan lähteväksi EU-maksuksi, jotka siis jäävät kokonaisuudessaan raportointivelvoitteen ulkopuolelle.

4 Säilytys- ja tiedonantovelvollisuutta koskevan rajan laskeminen

Esityksen sivulla 14 todetaan, että maksutietodirektiivin 243 b artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan säilytys- ja tiedonantovelvollisuutta sovelletaan, kun maksupalveluntarjoaja tarjoaa kalenterivuosiennustuksen aikana samalle maksunsaajalle maksupalveluja yli 25:n rajat ylittävän maksun osalta.

Direktiivin mukainen sanamuoto on saapuvien, EU-rajojen sisällä tapahtuvien rajat ylittävien maksujen osalta, selkeä ja myöskin helposti toteutettava.

Sen sijaan lähtevien, EU-rajat ylittävien maksujen osalta säännöksen sovellettavuus on ongelmallinen. Maksupalvelulain 1 luvun 1 § mukainen maksupalvelun määritelmä kattaa

”1) palvelu käteispanon tekemiseksi maksutilille tai käteisen nostamiseksi maksutililtä sekä maksutilin hoitoon ja tarjoamiseen liittyvät toimet; 2) maksutapahtuman toteuttaminen tilisiirtona, varojen siirtona palveluntarjoajan maksutilille, suoraveloituksena taikka maksukortilla tai muulla maksuvälineellä; 3) maksuvälineen liikkeeseenlasku; 4) maksunsaajan kanssa tehtyyn sopimukseen perustuva maksutapahtuman hyväksyminen ja käsitteleminen, joka johtaa varojen siirtämiseen maksunsaajalle; 5) rahanvälitys; 6) maksutoimeksiantopalvelu;”

Ehdotetun lain (laki rajat ylittäviä maksuja koskevasta maksupalveluntarjoajien tiedonantovelvollisuudesta) 2 § mukaan maksupalvelulla tarkoitetaan maksupalvelulain (290/2010) 1 §:n 2 momentin 2-5 kohdassa tarkoitettua liiketoimintaa.

Huomattava on, että rajat ylittävien maksujen osalta maksajan eli suomalaisen ostajan pankki ei milloinkaan osin tarjoa Maksupalvelulain tarkoittamia maksupalveluja esim. Kiinassa sijaitsevalle verkkokaupalle, kun se välittää maksun verkkokaupan Kiinassa sijaitsevalle pankille, joka huolehtii maksun hyvittämisestä verkkokaupan tilille.

FA:n tulkinta on, että EU-rajat ylittävien lähtevien maksujen raportoinnissa ei kyseistä 25 kappaleen poikkeusta siis tule noudattaa.

5 Tekstiin ehdotettavia tarkennuksia

Laki rajat ylittäviä maksuja koskevasta maksupalveluntarjoajien tiedonantovelvollisuudesta, 2§:n 11) kohdan määritelmä: ”11) kolmannella maalla valtiota tai aluetta, johon ei sovelleta perussopimusta” ”Perussopimus”-termi kaipaisi tässä yhteydessä tarkempaa määrittelyä.

Säännöskohtaisten perustelujen 6.2 kohdassa 2§:n määritelmien osalta voisi olla olevassa lauseessa (sivun 30 alussa) lisätä viittauksen lisäksi kohtaan 4.2 (punaisella), jossa ennemminkin on selostettu kolmansiä alueita koskevaa asiaa: ”Pykälän 9–11 kohdassa määriteltäisiin lisäksi selkeyden vuoksi jäsenvaltio, Suomi ja kolmas maa. Kuten yleisperustelujen kohdassa 2.3.2 ja 4.2 on selostettu jäsenvaltion ja Suomen alueeseen kuuluisivat myös arvonlisäverodirektiivin 6 artiklassa tarkoitettut kolmannet alueet.”

5.12.2022

Kaarlela Teija

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs